

ТОГТООЛ

2026 оной февруалин 27

№ 92

Улаан-Үдэ хото

«Ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжа үзүүлгэ тухай» Буряад Уласай Засагай газарай 2015.09.22-ой № 471 тогтоолдо хубилалтануудые оруулха тухай

Буряад Уласай Засагай газарай гуримшуулагдаһан хуули ёһоной шийдхэбэринүүдые мүнөө үеын гуримшуулагдаһан хуули ёһонуудтай зохилдуулха ба ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжа үзүүлгые хайжаруулха зорилготойгоор Буряад Уласай Засагай газар **т о г т о о н о**:

1. «Ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжа үзүүлгэ тухай» Буряад Уласай Засагай газарай 2015.09.22-ой № 471 тогтоолдо иимэ хубилалтануудые оруулха (Буряад Уласай Засагай газарай 2016.06.03-най № 229, 2016.10.07-ной № 470, 2017.02.22-ой № 69, 2017.05.23-най № 236, 2017.06.23-най № 300, 2017.11.24-нэй № 556, 2018.04.05-най № 176, 2020.01.21-нэй № 22, 2020.08.03-най № 465, 2021.04.06-най № 146, 2021.07.21-нэй № 400, 2021.09.03-най № 502, 2021.10.26-най № 613, 2022.02.24-нэй № 76, 2022.06.15-най № 348, 2022.08.05-най № 487, 2022.09.30-най № 586, 2022.11.22-ой № 714, 2023.06.09-нэй № 323, 2023.07.04-нэй № 386, 2023.12.21-нэй № 785, 2024.03.21-нэй № 148, 2024.09.06-най № 513, 2025.03.07-ной № 132, 2025.05.26-най № 307 тогтоолнуудай найруулгануудаар):

1.1. Холбоото уласай бюджетдээ Буряад Уласай гаргашалгын уялгата хамтын шэлжүүлгэнүүдһээ ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжа үзүүлхэ тухай Дүримдэ:

1.1.1. 1-дэхи бүлэгтэ:

1.1.1.1. 1.2 пункт иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«1.2. «Оросой Холбоото Уласта ажамидаралай эгээл бага хэмжээн тухай» (саашадаа - «Оросой Холбоото Уласта ажамидаралай эгээл бага хэмжээн тухай» Холбоото уласай хуули ёһон) 1997.10.24-нэй № 134-ФЗ дугаарай Холбоото уласай тогтоолтой зохилдуулан, Буряад Уласай дэбисхэр дээрэ бүридхэлэй учёдто байһан Буряад Уласай хуули ёһоор тодхогдоһон ажамидаралай эгээн бага хэмжээнэй оршотой шадал багатай,

шадал багатай ганса бэе, ондоошые ядуу тулюур байдалтай эрхэтэдтэ, мүн баһа сэрэгэй тусхай онсо үйлэ хэрэгтэ хабаадажа байһан эрхэтэдтэ тус хуули ёһоной 8.2 статьягай 1-дэхи хубиин ёһоор нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа үгтэхэ ёһотой.».

1.1.1.2. 1.2.1 пункт иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«1.2.1. Ямар эрхэтэд нийгэмэй хэлсээнэй үндэһөөр гүрэнэй нийгэмэй туһаламжада хүртэхэ хуулита эрхэтэйб гэбэл:

1) холбоото уласай «Гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа тухай» хуули ёһоной 8.1 статьягай 1-дэхи хубиин 1-дэхи пункт соо хэлэгдэһэн ядуу тулюур байдалтай гэр бүлэнүүд, ядуу тулюур байдалтай гансаараа ажаһуудаг гансэ бэе болон бэшэшые эрхэтэд, «Оросой Холбоото Уласта эгээн бага хэмжээнэй оршо тухай» Оросой Холбоото Уласай хуули ёһотой зохилдуулһан Буряад Уласта тодхоогдоһон эгээн бага хэмжээнэй оршотой гэр бүлынхид, тулюур байдалтай эрхэтэд хүшэр байдалда ороод байхадаа, иимэ туһаламжа эрижэ, хэлсээнэй ёһоор туһаламжада хүртэхэ аргатай;

2) холбоото уласай «Ветеранууд тухай» 1995.01.12-ой № 5-ФЗ хуули ёһоной 3-дахи статьягай 1-дэхи пунктын 1-дэхи дотор пунктда хэлэгдэһэн сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгтэ, дайшалхы хэрэгүүдтэ хабаадаһан ветеранууд болон тус хуули ёһоной 3-дахи статьягай 1-дэхи пунктын 1.1, 2.2-2.6 дотор пунктнуудта хэлэгдэһэн ветеранууд (саашадаа – сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгүүдтэ хабаадагшад гү, али сэрэгэй албанһаа табигдаад, хэлсээнийнь дууһажа, ажалгүйшүүлэй тоодо ороод байһан ветерануудта) – хубиин хэрэг эрхилхэ ажаябуулгыень дэмжэн урмашуулха зорилготойгоор;

3) сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгтэ хабаадажа, эрэмдэг бээтэй боложо I гү, али II бүлэгтэ гараһан гү, али сэрэгэй албанһаа (албанһаа, ажалһаа) табигдаһан гү, али хэлсээнэйн болзорой үнгэрһэн эрхэтэд - ажалгүйшүүлэй тоодо ороод гү, али ажал бэдэржэ байбал, гүрэнэй хэлсээнэй ёһоор гүрэнэй туһаламжаһаа арсабал, (ухаан муутай гэхэн диагноз үгы хаа), сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгтэ хабаадагшадые хубиин хэрэг эрхилхэ дуратай байбалынь гүрэнэй дэмжэлгэ үгэжэ, туһалха гээ һаань, хэлсээ хэжэ, хэрэг эрхилхэ аргатай болоно.

Гүрэнтэй хэлсээ баталжа, гүрэнэй туһаламжа абаха эрхэһээ сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгтэ хабаадагша арсаа болбол, арсаһан тухайгаа мэдүүлгэ барижа, - энэ мэдүүлгэнь сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгтэ хабаадагшадта дэмжүүлгэ үзүүлдэг «Эсэгэ Ороноо хамгаалагшад» гэхэн Гүрэнэй жасын (филиалайнь) Оросой Холбоото Уласай 2023.11.16-най № 1931 тогтоолоор баталагдаһан Дүримүүд соохи түхэл янзаар (№2 хабсаралта соо) үгтэхэ ёһотой. Тус мэдүүлгын хуулбари сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгтэ хабаадаһан эрхэтэнэй ажаһуудалай газарта «Ажаһуугшадые нийгэмэй талаһаа дэмжэлгын түб» гэхэн нютаг можын бүлгэмэй Улас түрын гүрэнэй эмхи зургаанда хадагалаанда байха. Гүрэнтэй хэлсээ баталжа, гүрэнэй туһаламжа абаха эрхэһээ сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгтэ хабаадагшын арсаһан тухай, тэрэнэй үбгэнэйн гү, али һамганайнь мэдүүлгэнүүд «Нийгэмэй һалбарид тоо оньһоной түблэгдэһэн нэгэн талмай» гэхэн гүрэнэй

мэдээсэлэй байгуулалтада хамганиинь (үбгэниинь) Дүримүүдэй 25-дахи пунктун «х», «ч» дотор пунктнуудай ёһоор баһал оролсохо.».

1.1.1.3. Иимэ удхатай 1.2.2 дотор пункт нэмэхэ:

«1.2.2. Гүрэнтэй хэлсээ баталжа, гүрэнэй туһаламжа абаха эрхэ сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгтэ хабаадагша тус Дүримэй 1.2.1 пунктнуудай 2, 3 дотор пунктнуудта хэлэгдэһэн «Ниигэмэй талаһаа гүрэнэй туһаламжа үзүүлхэ тухай» холбоото уласай 8.2 статья соо хэлэгдэһэниие хараада абан.».

1.1.1.4. 1.3 пунктда:

1.1.1.4.1. «тус Дүримэй №№ 6 - 9 хабсаралтануудта тодхогдоһон» гэхэн үгэнүүдые «Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба ниигэмэй талаһаа хамгаалгын яаманай баталһан» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.1.1.4.2. Иимэ удхатай абзац нэмэхэ:

«Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба ниигэмэй талаһаа хамгаалгын яаманай ниигэмэй хэлсээнэй янза-түхэлэй саарһануудые баталтарнь, тус Дүримэй №№ 6-9 хабсаралтануудта тодхогдоһон янза-түхэлэй саарһануудые хэрэглэхэ.».

1.1.1.5. 1.5 пунктда:

1.1.1.5.1. «тус Дүримэй № 1 хабсаралтада үгтэбэ» гэхэн үгэнүүдые «, «Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба ниигэмэй талаһаа хамгаалгын яаманай баталһан.» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.1.1.5.2. Иимэ удхатай абзац нэмэхэ:

«Эрхэтэнэй байра байдалые доройтуулһан хүшэр хүндэ ушарнуудай тоолбори эрхэтэнэй (гэр бүлын) олзо оршодо муугаар нүлөөлһэн тиимэ байдалые өөрөө дабажа гараха аргагүй байһан ушарнуудай тоолбори Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба ниигэмэй талаһаа хамгаалгын яаманай тоолбори баталтарнь, тус Дүримэй №1 хабсаралта соо хэлэгдэһэн тоолбори хэрэглэхэ.».

1.1.1.6. 1.6 пунктда:

1.1.1.6.1. 1.6 пунктун нэгэдэхи абзацда «иимэ янзын гэр бүлэнүүдэй (гансаараа ажаһуудаг эрхэтэдэй) гэхэн үгэнүүдые:» гэхэн үгэнүүдые «Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба ниигэмэй талаһаа хамгаалгын яаманай баталһан бүлэгэй бүлэнүүдтэ болон гансаараа ажаһуудаг эрхэтэдтэ.» гээд хэлгэхэ.

1.1.1.6.2. Нэгэдэхи абзацай һүүлдэ иимэ удхатай абзац нэмэхэ:

«ниигэмэй талаһаа хамгаалгын яаманай баталһан бүлэгэй бүлэнүүдтэ болон гансаараа ажаһуудаг эрхэтэдтэ (саашадаа – тиимэ гэр бүлэнүүд) гүрэнтэй хэлсээ баталжа, гүрэнэй туһаламжа абаха эрхын баталалга гаратар, Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба ниигэмэй талаһаа хамгаалгын яаманай баталһан гүрэнтэй хэлсээ баталжа, гүрэнэй туһаламжа абаха эрхэ иимэ эрхэтэдтэ (гансаараа ажаһуудаг эрхэтэдтэ) үгтэхэ:».

1.1.1.7. Иимэ удхатай 1.11.2 пункт нэмэхэ:

«1.11.2. Дүримүүдэй 4-дэхи пунктун «б» дотор пунктда заагдаһан хэмжээнүүдые бэслүүлхэ бизнес-түсэбтэй шэглэлнүүд гээд, Оросой

Холбоото Уласай Ажалай ба нийгэмэй талааа хамгаалгын яаманай баталхан Дүримүүдэй 4-дэхи пунктн «а» - «в» дотор пунктнуудта хэлэгдэһэн шэглэлнүүд болоно.».

1.1.1.8. 1.14 пунктн нэгэдэхи абзацда «Украины, Донецкын Арадай Уласай, Луганскын Арадай Уласай, Запорожиин ба Херсоной тойрогуудай» гэхэн үгэнүүдые абажа хаяха.

1.1.1.9. Иимэ удхатай 1.17, 1.18 пунктнуудые нэмэхэ:

«1.17. Тус Дүримэй 1.2.1 пунктн 2, 3 дотор пунктнуудта хэлэгдэһэн эрхэтэдтэ гүрэнэй нийгэмэй талааа нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ хэлсээ баталжа туһаламжа үзүүлэнгээ, Дүримэй 4-дэхи пунктн «б» дотор пунктда хэлэгдэһэн бага ба дунда зэргын хэрэг эрхилэлгын нютаг можонуудай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын хэмжээнүүдые дэмжэдэг эмхинүүд, «Минии бизнес» гэхэн түбэй эмхинүүд Дүримэй 50.1 пунктн ёһоор хубиин хэрэг яагаад эрхилхэ тухай асуудалнуудаар зүбшэлтын ба онол аргуудай туһаламжын дэмжэлтэ үзүүлхэ.

1.18. Эрхэтэдтэ гүрэнэй нийгэмэй талааа нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ хэлсээ баталжа туһаламжа үзүүлхэ талаар бюджетэй мүнгэнэй зорилгото янзаар үзүүлэгдэһэнэй хойноһоо Буряад Уласай Хүн зониие нийгэмэй талаар хамгаалгын яаман мүнөө үсын хуули ёһоор хиналта ябуулжа байха.».

1.1.2. 2-дохи бүлэгтэ:

1.1.2.1. 2.2 пунктда:

1.1.2.1.1. Нэгэдэхи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.2. Холбоото уласай бюджетһээ Буряад Уласай гаргашалгын уялгата хамтын шэлжүүлгэнүүдһээ нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үзүүлэгдэхэ болоһон тухай Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2023.11.16-най № 1931 тогтоолоор баталагдаһан мэдүүлгэ (саашадаа – туһаламжын үзүүлэгдэхэ болоһон тухай мэдүүлгэ), нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үзүүлэгдэхэ болоһон тухай мэдүүлгэдэ № 1 хабсаралтын ёһоор туһаламжа гэртэнь хүргэжэ үгэхэ арга хубилгаха тухай мэдүүлгэ, мүн баһа нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үгтэхөө болиһон тухай № 2 хабсаралтын ёһоор мэдүүлгэ гээд, ажаһуужа байһан газартаа гү, али (ерээд байһан газарһаань тэрэ эрхэтэн гү, али тулюур байдалда ороһон гансаараа ажаһуудаг эрхэтэн гү, али тус Дүримэй 1.2.1 пункт соо хэлэгдэһэн бэшэ эрхэтэн) гэр бүлынгөө зүгһөө (саашадаа – мэдүүлгэ баригшад) РГУ-гай бүлгэмдэ мэдүүлгэтэйгээр хандаха болоно:».

1.1.2.1.2. Табадахи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үзүүлэгдэхэ болоһон тухай мэдүүлгэ, дансанууд (дансануудай хуулбаринууд, мэдээнүүд), туһаламжа гэртэнь хүргэжэ үгэхын арга хубилгаха тухай мэдүүлгэ, туһаламжын үгтэхөө болиһон тухай мэдүүлгэ тус Дүримэй 15, 16 пунктнуудые хараада абан РГУ-гай бүлгэм абаха.».

1.1.2.2. 2.3 пунктда:

1.1.2.2.1. Нэгэдэхи абзацда «мэдүүлгэ баригша үгэхэ» гэхэн үгэнүүдтэ «Дүримэй 20-дохи пунктда тодхогдоһон болзорто» гэхэн үгэнүүдые нэмэжэ, «(байдалай ушарһаа дулдыдан)» гэхэн үгэнүүдэй һүүлдэ «тэрэ тоодо, гүрэнэй муниципальна туһаламжын нэгэн портал хэрэглэжэ» гээд бэшэхэ.

1.1.2.2.2. Иимэ удхатай абзац нэмэхэ:

«Тус Дүримэй 1.2.1 пунктын 2, 3 дотор пунктнуудта хэлэгдэһэн эрхэтэд сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгтэ хабаадагшадта дэмжүүлгэ үзүүлдэг «Эсэгэ Ороноо хамгаалагшад» гэхэн Гүрэнэй жасын (филиалайнь) Оросой Холбоото Уласай 2023.11.16-най № 1931 тогтоолоор баталагдаһан Дүримүүд соохи .2.1 пунктын 2, 3 дотор пункт соо хэлэгдэһэн эрхэтэд зууршалгынгаа хажууда «Эсэгэ Ороноо хамгаалагшад» гэхэн Гүрэнэй жасын (филиалайнь) Оросой Холбоото Уласай 2023.11.16-най № 1931 тогтоолоор баталагдаһан Дүримүүд соохи янза, гуримуудаар, «Хубиин хэрэгэй ажаябуулга эрхилэлгэ.» гэхэн хэмжээнүүдые бээлүүлхэдэнь туһаламжа үзүүлхэ зорилготойгоор.

1.1.2.3. 2.5 пункт иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.5. Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үзүүлэгдэхэ болоһон тухай мэдүүлгэ, туһаламжа гэртэнь хүргэжэ үгэхын арга хубилгаха тухай мэдүүлгэ, туһаламжын үгтэхөө болиһон тухай мэдүүлгэ нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа үзүүлэгдэхэ тухай шийдхэбэрийн абтатар Дүримэй 24-дэхи пункттай зохилдуулан, Мэдүүлгэ баригша мэдүүлгээ гэдэргэнь абаха эрхэтэй.»

1.1.2.4. 2.9 пункт хүсээ буураба гэжэ тоолохо.

1.1.2.5. 2.12 пункт иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.12. Мэдүүлгэ баригшатай хөөрэлдөө үнгэргэжэ, анкета бэшэхэдэнь туһа хүргэжэ, нийгэмэй программын ёһоор дадалга гаража, нийгэмэй хэлсээгээр саашадаа ажал ябуулхадань РГУ-гай бүлгэмһөө харюусалгата ажалтан томилогдохо болоно.»

1.1.2.6. 2.13 пункт иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.13. РГУ-гай бүлгэмэй тус Дүримэй 2.7, 2.8 пунктнуудта хэлэгдэһэн болзорто:

а) Тус Дүримэй 1.2.1 пунктын 1-дэхи дотор пункт соо хэлэгдэһэн эрхэтэдые «Ядуу байдалтай бүлын ба ядуу байдалтай гансаараа ажаһуудаг эрхэтэнэй тоодо орожо, гүрэнэй нийгэмэй талаһаа туһаламжа абахын тула бүлын ба гансаараа ажаһуудаг эрхэтэнэй дунда зэргын оршо тооложо, бүридхэлдэ абаха гурим тухай» Холбоото уласай 2003.04.05-най № 44-ФЗ дугаарай хуули ёһонтой зохилдуулан, тус Дүримэй 1.2.1 пунктын 1-дэхи дотор пункт соо хэлэгдэһэнэй ёһоор бүридхэлдэ абажа байха;

б) мэдүүлгэ баригшатай холын зайда байгаад хөөрэлдөө үнгэргэхэ янзаар гү, али нюур нюураараа уулзажа, Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба нийгэмэй талаһаа хамгаалгын яаманай баталһан янза-түхэлэй анкетын асуудалнуудта харюунууды үнгэргэхэ;

в) Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба нийгэмэй талааа хамгаалгын яаманай баталхан нийгэмэй дадалгын программын ёһоор тус Дүримүүдэй 4, 5, 5.1, 7 пунктнуудта хэлэгдэһэн гуримуудые хараада абан, мэдүүлгэ баригшатай хамтын программа зохёохо;

г) тус Дүримэй 3.1 пункт соо хэлэгдэһэн дансануудые албанууд хоорондын комиссида тушааха.

Нийгэмэй талааа хамгаалгын яаманай баталхан бүлэгэй бүлэнүүдтэ болон гансаараа ажаһуудаг эрхэтэдтэ (саашадаа – тиимэ гэр бүлэнүүд) гүрэнтэй хэлсээ баталжа, гүрэнэй туһаламжа абаха эрхын баталалга гаратар, Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба нийгэмэй талааа хамгаалгын яаманай дурадхаһан тус Дүримэй №№ 2, 4 хабсаралтануудта хэлэгдэһэн янза-түхэлнүүдэй саархан дансануудые хэрэглэхэ.».

1.1.2.7. 2.14 пунктн хоёрдохи абзацда «Дүримүүдые» гэхэн үгэдэ «, тус Дүримэй 1.11.2 пункт хараадаа абан хэрэглэхэ» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ.

1.1.2.8. Иимэ удхатай 2.15 пункт нэмэхэ:

«2.15. Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үзүүлэгдэхэ тухай программада Дүримэй 56-дахи пунктн ёһоор нийгэмэй дадалгын программые, гаршын түсэбэй – гүрэнэй туһаламжа абаха эрхэтэнтэй хубилалтануудые РГУ оруулха аргатай.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үзүүлэгдэхэ тухай программада нийгэмэй дадалгын программа, гаршын түсэб оруулха зорилготойгоор РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээндэ нэмэлтэ хэлсээ бүридхэн хэхэдээ, нийгэмэй хэлсээндэ хубилалтануудай оруулагдаһан үдэрһөө хойшо ажалай 3 үдэрэй туршада хубилалтануудые оруулжа, гүрэнэй туһаламжа абаха эрхэтэндэ дуулгаха.

Тус Дүримэй 1.8 пунктн хоёрдохи абзацда хэлэгдэһэн аргаар соносхол эльгээгдэжэ, нийгэмэй хэлсээндэ хэгдэхэ нэмэлтэ хэлсээ баталжа, гар табихаяа ерэхэ сагай болзор соносогдохо.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абаха эрхэтэн мэдээсэл абаһан үдэрһөө эхилжэ, РГУ-гай бүлгэмдэ ажалай 5 үдэрэй туршада ерэхэ ёһотой.».

1.1.3. 5-дахи бүлгэмэй 5.4 пунктда:

1.1.3.1. Арбадахи абзацда «30 000,0 түхэриг хүрэтэр» гэжэ үгэнүүдые «30 000,0 түхэриг хүрэтэр мүнгэ» гээд хэлгэхэ.

1.1.3.2. «б», «в» дотор пунктнуудые иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«б) Дүримэй 4-дэхи пунктн «б» дотор пунктн ёһоор:

1) мэргэжэлэй болбосорол гараһанай гэхэ гү, али 30 000 түхэригэй сэнтэй мэргэжэлэй нэмэлтэ болбосоролой түлөө түлбэри - түлэһэнэй дансануудые тушааһан нарын 25-най үдэрһөө хойно бэшэ тушааха:

эрхэтэнэй нэрэ дээрэ урьһаламжаар кредит үгэдэг эмхи зургаанда нээһэн счёдой уялгата мэдээсэлнүүдые харуулхан мэдүүлгэ;

мэргэжэлэй болбосоролой гү, али нэмэлтэ мэргэжэлэй болбосоролой түлөөһэтэ туһаламжа үзүүлһэн эмхитэй хэһэн хэлсээн;

мэргэжэлээ дээшлүүлэнэй, курсануудта ябаһанай үнэмшэлгэ (мэргэжэлээрээ шэнээр бэлэдхэл гараһанай диплом, мэргэжэл абаһанай үнэмшэлгэ гү, али мэргэжэлдэ шэнээр бэлэдхэл гараһанай ондоо данса);

2) 350 000,0 түхэригэй хэмжээнһээ ехэ бэшэ мүнгэн түлбэри абаһанай:

2.1) тус Дүримэй 1.2.1 пунктын 1-дэхи дотор пунктда заагдаһан эрхэтэдтэ:

ниигэмэй хэлсээ баталһан харын хойтохи харын 25-һаа хойно бэшэ, хубиин хэрэг эрхилэгшын гү, али налогой татабари түлэдэг болоһоной бүридхэлдэ абтаһанаа гү, али эрхэтэн хубиин хэрэг эрхилдэг, налог татабари түлэдэг болобо гэхэн бүридхэлдэ абтаһанай үнэмшэлгэ болон ниигэмэй хэлсээ баталһан хара, үдэрэй үнэмшэлгэ – ниигэмэй хэлсээ баталһан хара, үдэр, хойтохи харын 25-һаа хойно бэшэ – нэгэл удаа эльгээхэ;

угы болбол – хуби хубяарнь хойно хойноһоонь хэмжээнүүдые үнгэргэхэ гэбэлын, ниигэмэй дадалга болон бизнес-түсэблэлэй программануудай ябуулагдаха байбал - хубиин хэрэг эрхилэгшэ гэхэн ушарай баталагдаһанай гү, али ниигэмэй хэлсээ хэжэ, татабари түлэлгын эмхидэ бүридхэлдэ үшөө абтаагүй байбал, ниигэмэй хэлсээ баталһан хара, үдэрэй хойтохи харын 25-һаа хойно бэшэ - эльгээхэ;

2.2) тус Дүримэй 1.2.1 пунктын 2, 3 дотор пунктда хэлэгдэһэн эрхэтэд:

ниигэмэй хэлсээ баталһан харын хойтохи харын 25-һаа хойно бэшэ, хубиин хэрэг эрхилэгшын гү, али налогой татабари түлэдэг болоһоной бүридхэлдэ абтаһанаа гү, али эрхэтэн хубиин хэрэг эрхилдэг, налог татабари түлэдэг болобо гэхэн бүридхэлдэ абтаһанай үнэмшэлгэ болон ниигэмэй хэлсээ баталһан хара, үдэрэй үнэмшэлгэ – ниигэмэй хэлсээ баталһан хара, үдэр, хойтохи харын 25-һаа хойно бэшэ – нэгэл удаа эльгээхэ;

угы болбол – хуби хубяарнь хойно хойноһоонь хэмжээнүүдые үнгэргэхэ гэбэлын, ниигэмэй дадалга болон бизнес-түсэблэлэй программануудай ябуулагдаха байбал - хубиин хэрэг эрхилэгшэ гэхэн ушарай баталагдаһанай гү, али ниигэмэй хэлсээ хэжэ, татабари түлэлгын эмхидэ бүридхэлдэ үшөө абтаагүй байбал, ниигэмэй хэлсээ баталһан хара, үдэрэй хойтохи харын 25-һаа хойно бэшэ - эльгээхэ;

в) Дүримэй 4-дэхи пунктын «в» дотор пункттай зохилдуулан:

1) мэргэжэлэй болбосорол гараһанай гэхэ гү, али 30 000 түхэригэй сэнтэй мэргэжэлэй нэмэлтэ болбосоролой түлөө түлбэри түлэһэнэй харын 25-най үдэрһөө хойно бэшэ иимэ дансануудые тушааха:

эрхэтэнэй нэрэ дээрэ урьһаламжаар кредит үгэдэг эмхи зургаанда нээһэн счёдой уялгата мэдээсэлнүүдые харуулһан мэдүүлгэ;

мэргэжэлэй болбосоролой гү, али нэмэлтэ мэргэжэлэй болбосоролой түлөөһэтэ туһаламжа үзүүлһэн эмхитэй хэһэн хэлсээн;

мэргэжэлээ дээшлүүлэнэй, курсануудта ябаһанай үнэмшэлгэ

(мэргэжэлээрээ шэнээр бэлэдхэл гараханай диплом, мэргэжэл абаһанай үнэмшэлгэ гү, али мэргэжэлдэ шэнээр бэлэдхэл гараханай ондоо данса);

2) 200 000,0 түхэригэй хэмжээнһээ ехэ бэшэ мүнгэн түлбэри абаһанай:

ниигэмэй хэлсээ баталһан һарын хойтохи һарын 25-һаа хойно бэшэ, хубиин хэрэг эрхилэгшын гү, али налогой татабари түлэдэг бо-лоһоной бүридхэлдэ абтаһанаа гү, али эрхэтэн хубиин хэрэг эрхилдэг, налог татабари түлэдэг болобо гэхэн бүридхэлдэ абтаһанай үнэмшэлгэ болон ниигэмэй хэлсээ баталһан һара, үдэрэй үнэмшэлгэ – ниигэмэй хэлсээ баталһан һара, үдэр, хойтохи һарын 25-һаа хойно бэшэ – нэгэл удаа эльгээхэ;

үгы болбол – хуби хубяарнь хойно хойноһоонь хэмжээнүүдые үнгэргэхэ гэбэлын, ниигэмэй дадалга болон бизнес-түсэблэлэй програмнуудай ябуулагдаха байбал - хубиин хэрэг эрхилэгшэ гэхэн ушарай баталагдаһанай гү, али ниигэмэй хэлсээ хэжэ, татабари түлэлгын эмхидэ бүридхэлдэ үшөө абтаагүй байбал, ниигэмэй хэлсээ баталһан һара, үдэрэй хойтохи һарын 25-һаа хойно бэшэ - эльгээхэ.».

1.1.4. 6-дахы бүлэгтэ:

1.1.4.1. 6.1 пунктда:

1.1.4.1.1. Нэгэдэхи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«6.1. Ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжа абагшын ниигэмэй дадалгын программаар хэмжээнүүдые ябуулха уялгаяа дүүргээгүйн онсо шалтагуудай тоолбори (саашадаа – онсо шалтагуудай тоолбори), Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба ниигэмэй талаһаа хамгаалгын яаман онсо шалтагуудые тодорхойлно.».

1.1.4.1.2. Нэгэдэхи абзацай һүүлдэ иимэ удхатай абзац нэмэхэ:

«Ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжа абагшын ниигэмэй дадалгын программаар хэмжээнүүдые ябуулха уялгаяа дүүргээгүйн онсо шалтагуудай тоолбори (саашадаа – онсо шалтагуудай тоолбори) баталтарынь, Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба ниигэмэй талаһаа хамгаалгын яаман тодорхойлохо:».

1.1.4.2. 6.2 - 6.7 пунктнуудые иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«6.2. Ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжа үзүүлхые зогсоохо тухай шийдхэбэри тус Дүримэй 31-дэхи пунктын ёһоор РГУ-гай бүлгэм абаха.

6.3. Ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжа үзүүлгын үедэ Дүримэй 31-дэхи пунктын ёһоор һара бүридөө ниигэмэй дадалгын программаар ямар хэмжээнүүдэй ябуулагдажа байһан тухай, Дүримэй 43-дэхи пунктын ёһоор зорилгото мүнгэнэй ямараар хэрэглэгдэжэ байһан тухай РГУ-гай бүлгэм шалгабариин хиналта хэжэ байха.

Дансанууд (дансануудай хуулбаринууд, мэдээнүүд) албан мэдэлэй мэдээсэлнүүдэй эмхи зургаанууд хоорондын харилсаануудай үедэ РГУ-гай бүлгэм элирүүлэн абаха, тэрэ тоодо тус эмхи зургаануудай албан хоорондын нэгэн байгуулалта хэрэглэн гэхэ гү, али тоолбори соо

хэлэгдэхэн дансануудтай зохилдуулан.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абажа байһанаа онсо ушаралта шалтагаанаар туһаламжа абахаяа болиһон тухайнь РГУ-гай бүлгэмдэ эли болоһон харын хойнохи харын үдэрһөө хойшо иимэ туһаламжа үгтэхээ болихо.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үгтэхээ болиһонһоо хойшо ажалай 3 үдэрэй туршада РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абагша эрхэтэндэ мэдээ эльгээхэ (наһанһаа нүгшэхэнэй ушарһаа, эрхэтэн наһа бараа гэхэн соносхолһоо бэшэ, шалтаггүйгөөр үгы байна гэхэн мэдээнһээ бэшэ, энэ эрхэтэн ухаагаараа хүсэд бэшэ гэжэ сүүдэй тодоруулһан ушарһаа бэшэ ушарнуудта).

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үгтэхээ болиһонһоо хойшо ажалай 3 үдэрэй туршада РГУ-гай бүлгэм гүрэнэй нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ нийгэмэй хэлсээ таһалжа, болзорһоо урид шийдхэбэри бүридхэн гаргаад, нийгэмэй туһаламжа абагша эрхэтэндэ ямар ушараар туһаламжа үгтэхээ болиһоной шалтагыень нэрлээд, мэдээ эльгээхэ (наһанһаа нүгшэхэнэй ушарһаа, эрхэтэн наһа бараа гэхэн соносхолһоо бэшэ, шалтаггүйгөөр үгы байна гэхэн мэдээнһээ бэшэ, энэ эрхэтэн ухаагаараа хүсэд бэшэ гэжэ сүүдэй тодоруулһан ушарһаа бэшэ ушарнуудта).

Тус Дүримэй 1.8 пунктн хоёрдохи абзацда заагдаһан аргаар энэ соносхол-мэдээн эльгээгдэхэ.

6.4. Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үгтэхээ болижо, нийгэмэй дадалгын программын ябуулагдахаа болиһоной шалтагыё баталһан дансанууд (дансануудай хуулбаринууд, мэдээнүүд) албан мэдэлэй мэдээсэлнүүдэй эмхи зургаанууд хоорондын харилсаануудай үедэ РГУ-гай бүлгэм элирүүлэн абаха, тэрэ тоодо тус эмхи зургаануудай албан хоорондын нэгэн байгуулалта хэрэглэн гэхэ гү, али тоолбори соо хэлэгдэхэн дансануудтай зохилдуулан, тэрэ тоодо албан хоорондын нэгэн байгуулалта хэрэглэн эльгээгдэхэ.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үгтэхээ болижо, нийгэмэй дадалгын программын ябуулагдахаа болиһоной шалтагыё баталһан дансанууд (дансануудай хуулбаринууд, мэдээнүүд) албан мэдэлэй мэдээсэлнүүдэй эмхи зургаанууд хоорондын харилсаануудай үедэ РГУ-гай бүлгэм элирүүлэн абаха, тэрэ тоодо тус эмхи зургаануудай албан хоорондын нэгэн байгуулалта хэрэглэн ажалай 10 үдэрэй туршада эльгээгдэхэ.

6.5. Дүримэй 31-дэхи пунктн «и1» дотор пункт соо хэлэгдэхэн ушар шалгажа үзэхэнэй һүүлээр нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абагшатай зүбшэлдөө үнгэргэхэн хойноо РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээндэ, нийгэмэй дадалгын программада, гаргашын түсэбтэ хубилалтануудые оруулжа гү, али нийгэмэй хэлсээнэй болзор мүнөөнэйн хэлсээнэй болзорһоо хахад сагай болзорто утадхаха аргатай

байна. Нийгэмэй хэлсээнэй болзор утадхаж, нийгэмэй хэлсээндэ, нийгэмэй дадалгын программада, гаргашын түсэбтэ хубилалтануудыг оруулха зорилготойгоор, РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээн дээрээ нийгэмэй нэмэлтэ хэлсээ бүридхэхэ болоно. Нийгэмэй хэлсээндэ, нийгэмэй дадалгын программада, гаргашын түсэбтэ хубилалтануудыг оруулаа болбол, РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээндэ, нийгэмэй дадалгын программада, гаргашын түсэбтэ хубилалтануудыг оруулхан үдэрһөө эхилжэ, ажалай 3 үдэрэй туршада нийгэмэй хэлсээнэй болзор утадхаж, шэнэ хэлсээ бүридхэжэ баталхан тухай соносхолоо нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абагшада эльгээхэ болоно.

Тус Дүримэй 1.8 пунктын хоёрдохи абзацда заагдаһан аргаар энэ соносхол-мэдээн эльгээгдэхэ. Тэрэ мэдээн соо шэнэ хэлсээндэ гар табиха сагай болзор заагдаха.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абагша энэ мэдээ абаһан үдэрһөө эхилжэ, ажалай 5 үдэрэй туршада РГУ-гай бүлгэм ерэхэ болоно.

6.6. Дүримэй 31-дэхи пунктын «и1» дотор пункт соо хэлэгдэһэн ушарай ёһоор, нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын үгтэхээ болиһон тухай РГУ-гай бүлгэмэй шийдхэбэрийн абтаагүй болбол, хэрбээ нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абадаг эрхэтэнэй ажалай 10 үдэрэй туршада хубиин хэрэг эрхилэгшын бүридхэлдэ абтажа гү, али хубиин хэрэг эрхилэгшын үнэмшэлгэ үгы байгаад, бүридхэлһөө гараа болбол гү, али татабариин эмхидэ бүридхэлдэ абтаа болболын, РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абагшатай зүбшэжэ, нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ нийгэмэй хэлсээгээр туһаламжа абалгын программада, нийгэмэй дадалгын программада хубилалта оруулжа, нийгэмэй хэлсээндэ нэмэлтэ хэлсээ бүридхэн баталха.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абадаг эрхэтэндэ РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээндэнь хубилалта оруулжа, нийгэмэй дадалгын хэлсээндэ, гаргашын түсэбтэ нэмэлтэ хэлсээ бүридхэн байгуулхан тухайгаа ажалай 3 үдэрэй туршада мэдээ эльгээхэ болоно.

Тус Дүримэй 1.8 пунктын хоёрдохи абзацда заагдаһан аргаар энэ соносхол-мэдээн эльгээгдэхэ. Тэрэ мэдээн соо шэнэ хэлсээндэ гар табиха ерэхэ сагай болзор заагдаха.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абагша энэ мэдээ абаһан үдэрһөө эхилжэ, ажалай 5 үдэрэй туршада РГУ-гай бүлгэм ерэхэ болоно.

6.7. Тус Дүримэй 31-дэхи пунктын «л» дотор пунктда заагдаһан ушарай дайралдабал, нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын ашаар абтаһан мүнгэн дэмжэлтын бусаагдаха ушарай гарабал, Дүримэй 4-дэхи пунктын «а» - «в» дотор пунктуудта хэлэгдэһэнэй ёһоор, нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абаха

үедөө Оросой Холбоото Уласай Ажалай ба нийгэмэй талаар хамгаалгын яаманай баталхан нийгэмэй программануудыг бэлүүлээгүйн ушар-шалтагуудыг РГУ-гай бүлгэм шалгажа элирүүлхэ ёһотой.».

1.1.4.3. Иимэ удхатай 6.8 пункт нэмэхэ:

«6.8. Тус Дүримэй 53-дахи пунктын «ж» дотор пунктда ба 51-дэхи пунктын «е» дотор пунктда, 49-дэхи пунктын «и» дотор пунктда хэлэгдэһэнэй ёһоор нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абаһан эрхэтэнэй уялгаяа дүүргээгүйн шалтаг элирүүлжэ, РГУ-гай бүлгэм эдэ шалтагуудыг элирүүлһэн үдэрһөө эхилжэ, ажалай 5 үдэрэй туршада нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ үгтэһэн гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын мүнгэ литын 30 үдэрэй туршада дүүрэн хэмжээндэнь бусааха тухай нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ нийгэмэй туһаламжа абагшада дуулгаха болоно.

Тус Дүримэй 1.8 пунктын хоёрдохи абзацда заагдаһан аргаар энэ соносхол-мэдээн эльгээгдэхэ.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абаһан эрхэтэнэй мүнгэн туһаламжа бусаагаагүй хаань, РГУ-гай бүлгэм сүүдэй гуримаар мүнгэ нэхэжэ абаха.».

1.1.5. 7-дохи бүлэгтэ:

1.1.5.1. 7.2 пунктда:

1.1.5.1.1. «нийгэмэй хэлсээнэй болзорой утадхагдаһан хойно» гэхэн үгэнүүдтэ «Дүримэй 8.1 пунктын «г» дотор пункт соо хэлэгдэһэн тоолбориин үндэһөөр» гэжэ нэмэхэ.

1.1.5.1.2. Иимэ удхатай абзац нэмэхэ:

«Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ үгтэһэн гүрэнэй нийгэмэй туһаламжын болзор утадхаха хэрэг Оросой Холбоото Уласай Ажалай болон нийгэмэй тала хамгаалгын яаман бэлүүлхэ эрхэтэй.».

1.1.5.2. 7.3 пункт иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«7.3. Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абаһан эрхэтэнэй хэлсээнэй болзор РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абаһан эрхэтэнтэй зүбшэн хэлсэжэ үзөөд, утадхаха шийдхэбэри абабалынь, нийгэмэй хэлсээндэ, нийгэмэй дадалгын программада, хубилалтанууд оруулагдажа, нийгэмэй хэмжээндэ нэмэлтэ хэлсээн бүридхэгдэн хэгдэхэ.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абадаг эрхэтэндэ РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээндэ хубилалта оруулжа, нийгэмэй дадалгын хэлсээндэ, гаргашынь түсэбтэ нэмэлтэ хэлсээ бүридхэн байгуулһан тухайгаа ажалай 3 үдэрэй туршада мэдээ эльгээхэ болоно.

Тус Дүримэй 1.8 пунктын хоёрдохи абзацда заагдаһан аргаар энэ соносхол-мэдээн эльгээгдэхэ. Тэрэ мэдээн соо шэнэ хэлсээндэ гар табиха сагай болзор заагдаха.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абагша энэ мэдээ абаһан үдэрһөө эхилжэ, ажалай 5 үдэрэй туршада РГУ-гай бүлгэм ерэхэ болоно.».

1.1.5.3. 7.4 пунктда:

1.1.5.3.1. Нэгэдэхи абзац иймэ найруулгаар бэшэхэ:

«7.4. Нийгэмэй хэлсээ баталһаар 5 һарын үнгэрһэнэй хойтохи һарада тус Дүримэй 45-дахи пункт хэрэглэн баталһан хэлсээнэй үрэ дүн тухай сэгнэлтын тоосоо бүридхэхэ.».

1.1.5.3.2. Хоёрдохи, гурбадахи абзацууды абажа хаяха.

1.1.5.4. 7.5 пунктда:

1.1.5.4.1. Хоёрдохи абзацда «нийгэмэй шэнэ хэлсээнэй» гэхэн үгэнүүдэй һүүлдэ «(тус Дүримэй 1.2.1 пунктын 2, 3 дотор пунктнуудта заагдаһан эрхэтэдһээ бэшэ) гэхэн үгэнүүды нэмэхэ».

1.1.5.4.2. Гурбадахи абзац иймэ найруулгаар бэшэхэ:

«Гэр бүлын (гансаараа ажаһуудаг эрхэтэнэй) ажаһуудалайнь шанар хаража үзөөд, РГУ-гай бүлгэм иймэ үндэһэн дээрэ нийгэмэй шэнэ хэлсээ баталха эрхэтэй (тус Дүримэй 1.2.1 пунктын 2, 3 дотор пунктнуудта заагдаһан эрхэтэдһээ бэшэ):».

1.1.5.4.3. Дүрбэдэхи абзац абажа хаяха.

1.1.6. № 3 хабсаралта хүсээ буураба гэжэ тоолохо.

1.2. Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ улас түрын бюджетһээ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа үзүүлхэ тухай Дүримдэ:

1.2.1. 1-дэхи бүлэгтэ иймэ удхатай 1.14 пункт нэмэхэ:

«1.14. Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ улас түрын бюджетһээ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа үзүүлгын бюджетэй мүнгэнэй хуули ёһоор зүб шэглэлээр хэрэглэгдэжэ байһаниие Буряад Уласай Хүн зониие нийгэмэй талаар хамгаалгын яаман хинажа байха.».

1.2.2. 2-дохи бүлэгтэ:

1.2.2.1. 2.2 пунктда иймэ удхатай абзац нэмэхэ:

«РГУ-гай бүлгэмдэ бүридэлдэ абтаһан мэдүүлгын байхада, гэр бүлын гэшүүнэй мэдүүлгэ абтахагүй.».

1.2.2.2. 2.5 пунктда «мэдүүлгэ баригша тушааха» гэхэн үгэнүүдэй һүүлдэ «тус Дүримэй 2.9 пункт соо хэлэгдэһэн болзорто,» гээд нэмэхэ.

1.2.2.3. 2.16 пунктда иймэ удхатай «н» дотор пункт нэмэхэ:

«н) хоёр болон хоёрһоо дээшэ байра эрхэтэндэ ба тэрэнэй гэр бүлынхидтэ гү, али гансаараа ажаһуудаг эрхэтэндэ нийгэмэй хэлсээнэй хүлһэлэн абалга, тусхай байра эрхэтэндэ ба тэрэнэй гэр бүлынхидтэ гү, али гансаараа ажаһуудаг эрхэтэндэ зөөри болгон, нийгэмэй хэлсээгээр хүлһэлэн абалга.».

1.2.3. 5-дахи бүлэгэй 5.2 пунктын хоёрдохи-дүрбэдэхи абзацууды иймэ найруулгаар бэшэхэ:

«эд бараа, ажал (туһаламжа) абаха мүнгэ эльгээхэ тухай эрхэтэнэй мэдүүлгэ;

эд бараанай, ажал болон туһа хамһабариин сэнгүүд тухай данса (эд бараанай нэрэмжэ бэшээтэй эд бараанай чек, эд бараанай нэрэмжэ бэшээтэй кассын чек, эрхэтэн болон эд бараа худалдаһан наймаашан хоёрой хоорондын худалдажа абаһанай хоёр талаһаа гар табилгатай

хоорондын хэлсээн (подрядчигай, гүйсэдхэгшын);

худалдажа абаһан эд бараанай, ажалай, туһа хамһабариин абтаһанай-худалдагдаһанай хоёр талаһаа гар табилгатай эрхэтэн болон наймаашанай хоорондын шийдхэбэри-данса.».

1.2.4. 7-дохи бүлэгтэ:

1.2.4.1. 7.3 пунктда:

1.2.4.1.1. Хоёрдохи-долоодохи абзацууды абажа хаяха.

1.2.4.1.2. Наймадахи-арбадахи абзацууды иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абаһан эрхэтэнэй хэлсээнэй болзор РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абаһан эрхэтэнтэй зүбшэн хэлсэжэ үзөөд, утадхаха шийдхэбэри абабалын, нийгэмэй хэлсээндэ, нийгэмэй дадалгын программада хубилалтанууд оруулагдажа, нийгэмэй хэмжээндэ нэмэлтэ хэлсээн бүридхэгдэн хэгдэхэ.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абадаг эрхэтэндэ РГУ-гай бүлгэм нийгэмэй хэлсээндэнь хубилалта оруулжа, нийгэмэй дадалгын хэлсээндэ, гаргашын түсэбтэ нэмэлтэ хэлсээ бүридхэн байгуулһан тухайгаа ажалай 3 үдэрэй туршада мэдээ эльгээхэ болоно.

Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абагша энэ мэдээ абаһан үдэрһөө эхилжэ, ажалай 5 үдэрэй туршада тус Дүримэй 2.8 пунктын гурбадахи абзацда хэлэгдэһэнэй ёһоор РГУ-гай бүлгэмдэ нэмэлтэ мэдээндэ гар табихаа ерэхэ болоно.».

1.2.5. Нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй нийгэмэй туһаламжа абахын дансануудай тоолборидо (дансануудай, мэдээнүүдэй хуулбаринууд) №1 хабсаралтада байха:

1.2.5.1. 13, 14 пунктнууды иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«13.	Оросой Холбоото Уласай үндэһэн гвардин, хайн дуранай бүридэлнүүдтэ ородог сэрэгэй албатанай, уголовно-гүйсэдхэлэй байгууламжын албатанай (Оросой Холбоото Уласай хэһээлтын хүтэлбэрийн албатанһаа бэшэ), Оросой Холбоото Уласай хэһээлтын, тамуужанай, Оросой Холбоото Уласай Юрэнхылэгшын тусхайта программануудай Гол Хүтэлбэрийн албатанай салин	Россиин ФНС-эй (Россиин Минобороны, Россиин МЧС-эй, Росгвардин, Россиин ФСИН-эй (Оросой Холбоото Уласай Хэһээлтэ бэлүүлгын холбоото уласай албанай Буряад Уластахи хүтэлбэрийн албатанһаа бэшэ), Оросой Холбоото Уласай Шүүлгын газарай шийдхэбэри гүйсэдхэгшэдэй холбоото уласай албанай Буряад Уластахи хүтэлбэри (саашадаа - Россиин ФССП), Холбоото Уласай тамуужанай албан, тусхай программануудай Гол хүтэлбэри/албанууд хоорондын сахим аргаар харилсаанай нэгэ байгуулалтын аргаар дансанууды
------	---	---

		шалган баталалга
14.	Оросой Холбоото Уласай хуули ёһоор холбоото уласай гүрэнэй албан гарадаг Холбоото уласай аюулгүйе сахидаг эмхи зургаануудай, Оросой Холбоото Уласай гүрэниие хамгаалгын эмхи зургаануулай, Оросой Холбоото Уласай дотоодын хэрэгүүдэй эмхи зургаануудай, Оросой Холбоото Уласай Хэһээлтэ бэелүүлгын холбоото уласай албанай Буряад Уластахи хүтэлбэрийн эмхи зургаануудай (һайн дуранай бүлгэмүүдтэ ородог сэрэгшэдһээ, эрхэтэдһээ, Оросой Холбоото Уласай үндэһэн гвардиин сотруднигуудһаа, Оросой Холбоото Уласай хэһээлтэ гарадаг эмхи зургаануудай, Оросой Холбоото Уласай тамуужанай эмхи зургаануудай, Оросой Холбоото Уласай Юрэнхылэгшын тусхай программануудай Гол хүтэлбэрийн, уголовно-гүйсэдхэлэй байгууламжануудай) албатанай салин	мэдүүлгэ баригша/баримталһан дансануудые тушаахадаа»

1.2.5.2. 26, 27 пунктнуудые иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«26.	Оросой Холбоото Уласай дэбисхэр дээрэ ямар газарта бүридхэлдэ абтажа, хаана ажаһуудаг тухай мэдээнүүд	Россиин ФНС (Оросой Холбоото Уласай ажаһуугшад тухай мэдээнүүдэй холбоото уласай мэдээсэлэй нэгэн регистр) / албанууд хоорондын сахим аргаар харилсаанай нэгэ байгуулалта; Россиин МВД (албан ёһоной мэдээсэлэй байгуулалта)/ албанууд хоорондын сахим аргаар харилсаанай нэгэ байгуулалта
27.	Оросой Холбоото Уласай дэбисхэр дээрэ эрхэтэндэ урдандаа үгтэһэн ньюрай үнэмшэлгэнүүд тухай мэдээнүүд	Россиин ФНС (Оросой Холбоото Уласай ажаһуугшад тухай мэдээнүүдэй холбоото уласай мэдээсэлэй нэгэн регистр) / албанууд хоорондын сахим аргаар харилсаанай нэгэ байгуулалта; Россиин МВД (албанууд хоорондын сахим аргаар харилсаанай нэгэ байгуулалта) / албанууд хоорондын сахим аргаар харилсаанай нэгэ байгуулалта»

1.2.5.3. 32, 32(1) бүлэгүүдтэ «стипенди абадаггүй болбол» гэхэн үгэнүүдэй һүүлдэ «, тэрэ тоодо гансаараа ажаһуудаг дунда зэргын оршо (гэр бүлын) тоологдохо» гээд бэшэхэ.

1.2.5.4. 48-дахи бүлэгтэ «тушааха» гэхэн үгэдэ «баталагдахан» гээд нэмэхэ, «мэдүүлгэ бэшэхэдээ» гэхэн үгэ абажа хаяха.

1.2.5.5. Иимэ удхатай 52-57 бүлэгүүдые бэшэхэ:

«52.	Холбоото уласай бюджетдээ, Оросой Холбоото Уласай нютаг можонуудай, нютагай засагай байгууламжын бюджетүүдхээ болон ондоо тээхээ олдохон мүнгэнһөө нэгэ удаа үхибүүнэй эмнэлгэдэ үгтэхэ туһаламжа мүнхэн	мэдүүлгэ баригша гү, али тэрэнэй гэр бүлын гэшүүд/эдэ бүгэдые баталхан дансанууд
53.	Ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжын үгтэхэ ажамидалай хүндэ хүшэр байдалда ороһон гэр бүлэнүүдэй болон гансааран ажаһуудаг эрхэтэнэй хүшэр байдалда ороһые гэршэлһэн мэдээнүүд	мэдүүлгэ баригша/ хүшэр байдалда ороһон гэр бүлэнүүдэй болон гансааран ажаһуудаг эрхэтэнэй хүшэр байдалда ороһые гэршэлһэн дансанууд (хэрэгтэй болболынь)
54.	Ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжа үгэхын тула мэдүүлгэ баригшада хөөрэлдөө үнгэргэжэ, анкета зохёон бүрилдүүлгэ	мэдүүлгэ баригша/мэдүүлгэ баригшатай хөөрэлдөө үнгэргэжэ, анкета зохёон бүрилдүүлгэ
55.	Оросой Холбоото Уласай нютаг можын татабари түлэлгын эмхи зургаанда хубиин хэрэг эрхилэгшын гүрэнэй бүридхэлдэ абтаһанай мэдээнүүд	Россиин ФНС / албанууд хоорондын сахим аргаар харилсаанай нэгэ байгуулалтын хүсөөр
56.	Оросой Холбоото Уласай нютаг можын татабари түлэлгын эмхи зургаанда хубиин хэрэг эрхилэгшын гүрэнэй бүридхэлдэ абтаһанай мэдээнүүд болон Оросой Холбоото Уласай нютаг можодо хубиин хэрэг эрхилжэ, оршоһоонь татабари түлэжэ байһанай мэдээнүүд	мэдүүлгэ баригша/ эдэ бүгэдые баталхан дансанууд
57.	Сэрэгэй тусхай үйлэ хэрэгтэ хабаадаһанай мэдээнүүд	мэдүүлгэ баригша/ эдэ бүгэдые баталхан дансанууд»

1.2.6. № 2 хабсаралтада, ниигэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ гүрэнэй ниигэмэй туһаламжа эрижэ бэшэхэн мэдүүлгэ:

1.2.6.1. «нийгэмэй хэлсээнэй үндэһэн дээрэ (саашадаа- ниигэмэй хэлсээн)» гэхэн үгэнүүдтэ «ажаһуудалай байра түймэрэй аюулгүйн байдалаар хангаха зорилготойгоор» гээд нэмэхэ.

1.2.6.2. 4-дэхи бүлэг иимэ удхатайгаар найруулан бэшэхэ:

«☐ Танай гэр бүлын гэшүүд сүүдэй шийдхэбэрээр эмнэлгын газарта байна;

☐ Та гү, али танай гэрэй бүлын гэшүүд хоёр болон хоёрһоо дээшэ байра эрхэтэндэ ба тэрэнэй гэр бүлынхидтэ гү, али гансаараа ажаһуудаг эрхэтэндэ ниигэмэй хэлсээнэй хүлһэлэн абалга, тусхай байра эрхэтэндэ ба тэрэнэй гэр бүлынхидтэ гү, али гансаараа ажаһуудаг эрхэтэндэ зөөри

болгон, нийгэмэй хэлсээгээр хүлхэлэн абалга».

1.2.6.3. 6-дахи бүлэгтэ:

1.2.6.3.1. «¹³» ажаглалта иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«¹³Үхибүүнэй 18-һаа дээшэ наһатай, гэр бүлэ болоогүй байһан ушарта энэ ажаглалта бэшэгдэхэ.».

1.2.6.3.2. «¹⁸» ажаглалта иимэ удхатай абзацаар нэмэхэ:

«Холбоото уласай бюджетдээ, Оросой Холбоото Уласай нютаг можонуудай, нютагай засагай байгууламжын бюджетүүдхээ болон ондоо тээһээ олдоһон мүнгэнһөө нэгэ удаа үхибүүнэй эмнэлгэдэ үгтэхэ туһаламжа мүнгэн.».

2. Тус тогтоол албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орожо, 2026 оной январийн 1-һээ эхилжэ хуули ёһонуудай харилсаануудта нүлөө үзүүлхэ.

**Буряад Уласай Толгойлогшо -
Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшэ**

А. Цыденов